

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර රුසස් පෙළ
සහ
වෙනත් රුසස් විභාග සඳහා

ප්‍රායෝගික භූගෝල විද්‍යාව

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

අධ්‍යක්ෂ පොලු සහතික පත්‍ර උසස් පොලු සහ වෙනත් උසස් විභාග සිදුහා - ප්‍රායෝගික හැරීම විද්‍යාව

ජලම් වන මූල්‍යය 1995
සියලු හිමිකම ඇවිරිණි.

පෙරවදන

අධ්‍යක්ෂ පොලු සහතික පත්‍ර උසස් පොලු සහයයට නියමිත තුළුල රිද්‍යාව විෂයය තව නිර්දේශය ආව්‍ය ප්‍රායෝගික තුළුල රිද්‍යාව විෂය ක්ෂේත්‍රය සඳහා ලේ පොත පළ කරන ලැබේ. මේ පොත් අන්තර්ගතයට අදාළ ඇතුළු ඩාක්ෂලං පිසුන්ට අවබෝධ කර ගැනීමට පහසුවීම් පිකිස ගැජ සටහන් විශාල සංඛ්‍යාවක් ලෙස ඇතුළත් කොට ඇත. මේ විෂය නිර්දේශයට අළුතින් එකඟ කරන ලද ප්‍රායෝගික් පිළිබඳ පර්විලේදය් අන්තර්ගතයට අදාළ ගණිතමය දාක්ෂලං පිසුන්ට අවබෝධයට පහසු වන ආකාරයේ ගැජ සටහන් ද අදාළ තුළුලි යොදා ඇත. මේ පොත උසස් පළ ප්‍රායෝගික තුළුල රිද්‍යාව හඳුරු නාම්‍ය අනුම්‍ය අලේක්සාන්‍රෝ ඇතුළුම් අවශ්‍යාත්මක ප්‍රායෝගික සහ තුළුලකා වර්ධනය විමට පිටිවන්ලක් වනු ඇතුළු අලේක්සාන්‍රෝ කරමි.

තව නිර්දේශයට අයක් තව විෂය කොටස ද ඇතුළත් මේ පොත් පර්විලේද උව්‍යාමට සහායා යි ප්‍රායෝගික තුළුලිය විශ්ව විද්‍යාලවල ආචාර්යවරුන්ටේ උපදෙශක මණ්ඩලයේ ආචාර්යවරුන්ටේ මගේ අවශ්‍ය දැනුම්‍ය පුද්‍ර කළ ඇතුළු යොදා ඇත.

මේ පොත මූල්‍යයට සකස් කිරීම සඳහා නන් අයුරින් උපකාරක කළ අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්ට ද ඇතුළුවන් එම්.

උම්. ඩේ. ඩේ. එම්. අල්විජ
අධ්‍යක්ෂ ප්‍රකාශන, නොම්සයිජ හා
නියුත්‍රා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

අධ්‍යක්ෂ ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුවේ
ඉපරාජා, නොම්සයිජ හා
බත්කරුලුල.

අධ්‍යක්ෂ ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුවේ විසින් රජයේ මූල්‍ය නීතිගත සංස්ථාවේ
මූල්‍යය කරවා පළ කරන ලදී.

95/ස/202 (20,000)

මෙහෙයවීම

එම්. කේ. ඩේ. ඒ. අල්විස්

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමිෂන් හා නියෝජන අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

කේ. එම්. රයතිලක

අතිරේක අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමිෂන්

ලේඛක මණ්ඩලය

ජ්‍යෙෂ්ඨ කළුමාවාරය ආර. එම්. දිසානායක කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය

(1 වන පරිවිශේදය)

ආචාර්ය කාන්ති විනාරණ

කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය

(2 වන පරිවිශේදය)

මහාචාර්ය එන්. කේ. දන්ගල්ල

කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය

(3 වන පරිවිශේදය)

ජ්‍යෙෂ්ඨ කළුමාවාරය එස්. කේ. රයකොට්

කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය

(4, 5 පරිවිශේද)

දුපදේශක මණ්ඩලය

මහාචාර්ය ඩී. එස්. වනසිංහ

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය

මහාචාර්ය එන්. කේ. දන්ගල්ල

කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය

ආචාර්ය ඩී. සි. අත්තනායක

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය

කේ. විකුමරත්න

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

එස්ම් ඩී. ද සිල්වා

නියෝජන අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමිෂන්

රුංචිනී සේනානායක

නියෝජන අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමිෂන්

යෝජ්කරණය

එස්ම් ඩී. ද සිල්වා

නියෝජන අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමිෂන්

රුංචිනී සේනානායක

නියෝජන අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමිෂන්

එම්. රයයෝජකර

සහකාර අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමිෂන්

රුප සටහන්

කේ. වි. සේමඳාස

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

කොළඹ් සේනාරත්න

කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය

එස්. ඒ. ඩී. කේ. සේනානායක

කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය

පුට්ට

පරිවිශේදය

පිටුව

1. සිතියම්, ප්‍රක්ෂේපණ හා පිශ්චුරුපන්	....	01

සිතියම් හා ප්‍රක්ෂේපණ
පිශ්චුරුපන් සකස් කිරීම
විම මිතුම් - කුම, මූලධරම
දම්වැල් මිතුමක් කරන ආකාරය
පිශ්චුරුපන් සකස් කිරීම
පිශ්චුරුපන් කියවීම

2. ශ්‍රී ලංකා මෙට්‍රික් සිතියම	....	44

පරියත්ත තොරතුරු
සිතියම් මූහුණක හා පරිමාණය
සිතියම් විගාලනය සහ සංකේරනය
මෙට්‍රික් සිතියම් විවරණය

3. දත්ත රනනය, විශ්ලේෂණය හා විවරණය	....	71

සංඛ්‍යාන විද්‍යාත්මක කුම
දත්ත හා එවායේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ
දත්ත ඉදිරිපත් කිරීම සහ දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීම
කේන්ද්‍රික ප්‍රව්‍යකාව
අපකිරණය පිළිබඳ මිතුම්

4. සංඛ්‍යාත්මක ප්‍රස්ථාර, සංඛ්‍යාත්මක රුප සටහන් සහ සංඛ්‍යාත්මක සිතියම්	....	130

රේඛා ප්‍රස්ථාර
තීරු ප්‍රස්ථාර
බෙදු වින්ත, සමානුපාතික බෙදු වින්ත හා දුරක්ෂ වින්ත
සමානුපාතික සමවතුරු, සමානුපාතික දුරක්ෂ සමවතුරු
සමසංඛ්‍යා සිතියම්
රේඛා-කිත සිතියම්
තිත් සිතියම්
ඩාරා සිතියම්
ප්‍රස්ථාර, රුපසටහන් හා සිතියම් තෝරා ගැනීම

5. සිතියම් ලක්ෂණ කිරීම	....	202